

سپس در دکتر یاد می‌گیریم چطور یاد بگیریم! مثلاً شما اگر قرار باشد دوباره کار دکترایان را انجام بدهید، به احتمال زیاد آن‌ها در مدت کوتاه‌تری انجام خواهید داد. زیرا چگونگی یاد گرفتن را فرا گرفته‌اید. هر چه بیشتر تجربه کسب کنید این مدت کوتاه‌تر می‌شود. ولی در زندگی هر کس اتفاقاتی می‌افتد که ممکن است مسیر فرد را عوض کند.

من دبیرستان هدف را تمام کردم و بعد وارد دانشکده پلی تکنیک شدم. در آن زمان رشته مکانیک انتخاب اولم بود. اواخر دوره دانشجویی یادم می‌آید که قرار شد دارای صنایع مادر بشویم که فولاد مهمترین آن‌ها بود. تصمیم گرفتم رشته متالورژی بخوانم و دکترایم را در آن رشته گرفتم. خوشبختانه کارخانه فولاد ایران تأسیس شد و عده‌ای از همدوره‌ای‌های من به آنجا رفتند. وقتی موقعیت رفتن به ناسا پیش آمد به آمریکا رفتم و با مسائل فضائی آشنا شدم.

بعد از آن وقتی به دانشگاه صنعتی آمدم، محیط بسیار مناسب بود. گروه زیادی از اساتید جوان در یک جا جمع شده بودند و برای خود معیارهایی گذاشته بودند که قابل توجه بود. یادم می‌آید می‌گفتم، استاد دانشگاه ۲۴ ساعته استخدام شده است و بنا بر این نباید جای دیگر کار کند و اگر کسی در جای دیگر کار می‌کرد خود اساتید از او خرده می‌گرفتند.

سال سوم نوبت فرصت مطالعاتی برای من بود و صحبت از تأسیس چند نیروگاه اتمی در ایران بود و من به انرژی هسته‌ای کشیده شدم.

۴. آقای دکتر توسلی نقش شما در تولید آلیاز مخصوص برای آپولو در آن سالها ورد زبان‌ها بود. لطفاً بفرمایید قبل و بعد از اشتغال در دانشگاه صنعتی چه مشاغل دیگری بر عهده داشتید؟

خوشحالم که این سؤال را می‌کنید. یکی از مشکلات ما در ایران این است که در مورد کارهای ایرانی‌ها اغراق می‌کنیم و گاهی خبرنگارها دو موضوع را یکی می‌کنند. من نه آلیاز کنتکورد را اختراع کردم و نه آلیاز آپولو و نه فضاپیما (Space shuttle) را.

من یکی از چندین نفری بودم که روی آلیاز کنتکورد کار می‌کردند. در دوره یک سال بعد از دکترایم درخواست ثبت اختراع یک آلیاز مخصوص را دادم که درآمد آن هرچه بود به دانشگاه داده شد و ربطی به کنتکورد نداشت. کار اصلی من هم در ناسا روی فضاپیما بود. آنجا هم یکی از افرادی بودم که روی شاتل کار می‌کردم. سخنرانی من در اجلاس جامعه فضائی سلطنتی بریتانیا که طی آن طرح شاتل را دادم و مقاله‌هایی که به اسم من در نشریات آن زمان چاپ شده نیز کارهای گروهی است. البته باید اضافه کنم که چون اولین و تنها ایرانی در ناسا بودم و با در ۲۳-۲۴ سالگی دکترایم گرفته بودم، آمریکا و ناسا هم فیلم‌های مختلفی از من تهیه کرده و با تبلیغ زیاد در سطح جهانی پخش کرده بودند. خبرنگاران ایرانی هم مطلب را آب و تاب می‌دادند.

۵. شما در بین دانشجویان چهره بسیار محبوبی بودید و بازی‌های فوتبال شما را دانشجویان آن زمان هنوز خوب به خاطر دارند. چه خاطره‌ای از این سال‌ها پیش از همه در خاطرتان نقش بسته است؟

خود من هم یادم نمی‌رود! وقتی رئیس دانشکده شدم فکر می‌کنم ۲۷ یا ۲۸ سالم

مصاحبه با دکتر توسلی (سرپرست سابق دانشکده متالورژی)

نام: فرهاد توسلی

محل سکونت فعلی: پاریس، فرانسه

شغل: انرژی اتمی فرانسه

تحصیلات: مهندسی مکانیک از دانشکده پلی تکنیک تهران در سال ۱۹۶۶، درجه دکترای در مهندسی متالورژی و مواد از دانشگاه ساری (Surrey) در انگلستان در سال ۱۹۶۹

آقای دکتر توسلی با تشکر از اینکه دعوت ما را برای مصاحبه با خبر نامه شاخه اروپایی انجمن دانشگاه صنعتی شریف پذیرفتید.

۱. لطفاً برای خوانندگان ما بفرمایید که در چه سالی و چگونه وارد دانشگاه صنعتی شدید!

بعد از اخذ دکترایم و گذراندن یک سال دوره بعد از دکترایم در انگلستان در سال ۱۹۷۰ به ناسا آمریکا رفتم و در مرکز فضائی مارشال Marshall Space Flight Center کار می‌کردم. تز دکترایم من روی آلیاز بدنه هواپیما کنتکورد بود. در آن زمان آمریکا می‌خواست سفینه‌های بسازد که بشود چندین بار از آن استفاده کرد. من هم پروژه‌ای پیشنهاد کردم که قبول شد و رفتم به آمریکا. در طول اقامتم در آمریکا رابطه‌ای با دانشگاه‌های ایران نداشتم. یکی دو بار از طرف وزارت علوم به ملاقات من آمدند. وقتی دانشگاه صنعتی آریامهر در ایران تأسیس شد برنامه جذب ایرانیان را داشتند و با من نیز تماس گرفتند. بعد از چندین ماه مکاتبه بالاخره هوای وطن بر ناسا غلبه کرد و در سال ۱۹۷۳ به استخدام دانشگاه درآمدم.

۲. شما در طول فعالیتتان در دانشگاه صنعتی چه سمت‌هایی را به عهده داشتید؟ مدت اقامتم در دانشگاه صنعتی کوتاه و فقط سه سال بود. هر سه سال را در دانشکده متالورژی بودم. در سال ۱۹۷۶ با استفاده از یک سال مرخصی به مرکز اتمی فرانسه آمدم و ماندگار شدم. لیکن در همان سه سال هم کارهای بسیار مفیدی انجام شد. یکی از آنها ایجاد دوره دکترای مشترک بود که برخی از فارغ‌التحصیلان این برنامه اکنون در آمریکا استاد دانشگاه هستند.

۳. ممکن است بفرمایید چطور شد که از مکانیک به متالورژی و بعد به فضا و اتم رفتید؟

پاسخ ساده این است که تمام این رشته‌ها به هم مربوطند. ما در دبستان، دبیرستان و دانشکده، علوم پایه را یاد می‌گیریم و

عید نوروز و سال نو مبارک باد!

فرارسیدن نوروز باستانی و سال نو را به خوانندگان گرمای تبریک می‌گوئیم. در پیامی که دکتر هزبری، رئیس انجمن دانشگاه صنعتی شریف، به همین مناسبت برای اعضای انجمن ارسال داشته اند برای همه اعضا سال نویی پر از شادی و استقرار صلح و آزادی در سراسر جهان آرزو نمودند.

برنامه گردهمایی سوند

برنامه مقدماتی سخنرانی‌های گردهمایی سوند که در روزهای ۲۹ و ۳۰ ماه مه در استکهلم برگزار می‌شود:

- آقای دکتر فریدون هزبری رئیس انجمن: گزارش انجمن؛
- آقای مهندس انوشه هادزاد: گزارش شاخه اروپایی انجمن؛
- آقای دکتر هوشنگ شاهنواز استاد سابق دانشکده مهندسی صنایع: "ارگونومی صنعتی در ایران و کشورهای در حال توسعه"؛
- آقای مهندس علیرضا حمزه‌لو عضو کمیته تخصصی مکانیک انجمن فارغ‌التحصیلان در داخل: "صنایع ایران در گذشته و حال"؛
- آقای مهندس منوچهر ونوق: "اندازه‌گیری تنش‌های منجر به ترک‌خوردگی در آلیاز تیتانیوم مصرفی در صنایع هواپیما سازی"؛
- خانم مهندس بهناز عقیلی: "برنامه سوند برای نگهداری نهانی زباله‌های اتمی"؛
- آقای دکتر اسد ابری: "چشم‌انداز آینده میکرو الکترونیک"؛
- آقای مهندس محمود بدری: "سفیدکاری خمیر مکانیکی کاغذ - حال و آینده". نشانی تماس: farahmand@telia.com

گردهمایی آلمان

گردهمایی آلمان در روز ۱۳ سپتامبر در دانشگاه فنی اسلینگن در حومه شهر اشتوتگارت آلمان برگزار می‌شود. در این گردهمایی اعضای انجمن از کشورهای اتریش، سوئیس، فرانسه و هلند نیز شرکت خواهند داشت. کمیته تدارک گردهمایی آلمان فرم‌هایی تهیه کرده که بزودی برای اعضا جهت ثبت نام ارسال خواهد شد. نشانی تماس: n.kolahi@nord-com.net

گردهمایی بریتانیا

گردهمایی بریتانیا در تاریخ ۳۰ اوت در منطقه شهر لندن برگزار خواهد شد. جزئیات این گردهمایی را در شماره‌های آینده خبرنامه به اطلاع خوانندگان می‌رسانیم. نشانی تماس: hanri_m@yahoo.co.uk

پیشرفت ها و چالش های دانشگاه از زبان دکتر سهراب پور**رئیس دانشگاه صنعتی شریف**

دانشکده نفت با کمک شرکت ملی نفت در دانشگاه صنعتی شریف ایجاد می‌شود. دکتر سعید سهراب پور در گفت‌وگو با خبرنگار آموزشی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، اظهار داشت: ساختمان دانشکده نفت در حال ساخت است و دانشجویان بورسیه این رشته نیز جهت اخذ درجه دکترا به خارج از کشور سفر کرده‌اند. این رشته در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترا ایجاد شده و ایجاد مقطع کارشناسی آن منوط به امکانات کافی است. وی تأکید کرد: اکنون دانشکده مهندسی شیمی به دانشکده مهندسی شیمی و نفت تغییر نام داده و دانشجویان مهندسی نفت تا آماده سازی ساختمان دانشکده نفت، در این دانشکده تحصیل خواهند کرد.

رئیس دانشگاه صنعتی شریف درباره وضعیت جذب نخبگان در این دانشگاه، تصریح کرد: دانشگاه صنعتی شریف در زمینه جذب اساتید نخبه بسیار موفق عمل کرده است، به طوری که در پنج سال اخیر ۱۰۰ استاد در این دانشگاه استخدام شده‌اند و البته در ازای این تعداد، ۱۰ استاد به دلایلی از دانشگاه منتقل شده‌اند.

وی تأکید کرد: یکی از ایده‌آل‌های این دانشگاه ایجاد رشته بیولوژی در دانشگاه صنعتی شریف است، زیرا در صورت ایجاد رشته بیولوژی در این دانشگاه، می‌توان شاخه‌های بیوتکنولوژی را ایجاد کرد.

دکتر سهراب پور در ادامه افزود: یکی از گرفتاری‌های اساسی دانشگاه صنعتی شریف، کمبود فضای فیزیکی آن است، زیرا از لحاظ مکان و فضای آموزشی به شدت در مضیقه هستیم.

دکتر سهراب پور در خاتمه تصریح کرد: دانشگاه صنعتی شریف تفاهرنامه‌های بسیاری با دانشگاه‌های خارج منعقد کرده است، به عنوان نمونه با دانشگاه TIT همکاری داریم و قرارداد همکاری که با این دانشگاه منعقد شده است، قرارداد بسیار فعالی است.

هدف خبرنامه

ادامه انتشار خبرنامه تنها و تنها با همکاری همه شما امکان پذیر خواهد بود. این همکاری به اشکال گوناگون میتواند صورت گیرد، از جمله:

- ارسال اخبار از فعالیتهای علمی و فنی در اروپا، ایران و سایر کشورها؛

- اظهار نظر در مورد مطالب منتشره؛

- ارسال خاطرات از ایام حضور در دانشگاه

- رساندن این خبر نامه به

آنهایی که آنرا دریافت نکرده اند.

... -

مطالب خود را توسط پست

الکترونیکی به نشانی

anousheh.hadzaad@gmx.de یا

توسط فاکس به شماره

۴۱ ۲۲ ۹۳ - ۶۱۷۴ - ۴۹ + ارسال

نمایید.

اگر مایل به دریافت این خبرنامه

نیستید، لطفا [اینجا](#) را کلیک کنید.

موفقیت شاخه شمال کالیفرنیا را آرزومندیم.

پنجمین کنفرانس مطالعات ایرانی در اروپا

این کنفرانس از تاریخ ۶ تا ۱۱ اکتبر امسال در شهر راونو Ravenna در ایتالیا برگزار می‌شود. جهت اطلاع بیشتر با نشانی زیر تماس بگیرید: lsiaora@excite.com

بزرگان "لایه های نازک" جهان در دانشگاه

نخستین کارگاه آموزشی (Workshop) بین المللی فیزیک و تکنولوژی لایه‌های نازک (Thin Films) از سوم اسفندماه در دانشکده فیزیک و به مدت ۱۲ روز برگزار شد. دکتر مشفق دانشیار دانشکده فیزیک و مسئول برگزاری این کارگاه اظهار داشت: "در این کارگاه ۱۲۰ نفر از محققان و اندیشمندان ایران و ۲۲ کشور جهان از جمله آمریکا، آلمان، سوئیس، فرانسه، انگلیس، روسیه، هند، تایوان، مجارستان، اسلواکی و... با ارائه مقاله و سخنرانی‌های علمی در زمینه لایه‌های نازک به بحث و تبادل نظر خواهند پرداخت. تعدادی از مهمترین و سرشناس ترین آنها عبارتند از پروفیسور Milton Ohring از آمریکا، پروفیسور Knel از ETH زوریخ، پروفیسور Soukiasian از فرانسه و پروفیسور Wattig از آلمان. علاوه بر این تعداد زیادی از اساتید رشته‌های فیزیک، علم مواد و برق از بسیاری از دانشگاه‌های کشور در این کارگاه شرکت خواهند داشت."

(نقل از روزنامه خبری دانشگاه شریف در نشانی www.sharifdaily.com)

از خاطرات دکتر مجتهدی

[به وزیر دربار] گفتم که «کار ایجاد دانشگاه از عهده من صد در صد بر می‌آید. فارغ‌التحصیل‌های دبیرستان البرز که حالا استادان بزرگ دانشگاه‌های مختلف آمریکا و اروپا هستند به من کمک خواهند کرد و از دست من بر می‌آید که به این‌ها بگویم بیایند به ایران، بدون چون‌وچرا خواهند آمد. بدون بحث خواهند آمد. (چنان شد که قراردادها را جلویشان می‌گذاشتم، اصلاً نخوانده امضا می‌کردند. هفتاد نفرشان را آوردم. نظیر ندارند.) این کار از عهده من بر می‌آید. رفتن خارج و سرپرستی محصلین از عهده خیلی‌ها بر می‌آید. عاشق پول هم نیستم که به خاطر پول گراف بروم خارج از مملکت و فرزندان عزیزم در دبیرستان البرز چه می‌شوند. اعلی‌حضرت به بنده فرمودند هرچه بخواهی در اختیار شما می‌گذارم که به دانشجویان کمک کنید. وقتی که چنین چیزی فرمودند، لابد حقوق بنده را هم فوق‌العاده خوب خواهند داد. بنابراین، پول زیاد در اختیار من خواهد بود و زن و بچه‌ام هم در خارج هستند. هم به زن و بچه‌ام رسیدگی می‌کنم، هم به کارهای محصلین. ولی یک چیزی [از] جلوی چشم من از بین نخواهد رفت، آن دیدن جوان‌هایی است که پدر و مادرشان هیچ چیز ندارند تا آن‌ها را به خارج بفرستند. در دانشگاه‌ها جای کافی نیست که این‌ها بروند. این‌ها برخلاف میلشان، برخلاف استعدادشان مجبور می‌شوند رشته تحصیلی انتخاب کنند. من دلم به حال این‌ها می‌سوزد.»

از اتاق وزیر دربار درآمدم و خداحافظی کردم. (ادامه در شماره آینده)

بود. تفاوت سنی بین من و دانشجویان زیاد نبود و با آن‌ها والیبال و فوتبال بازی می‌کردم. گاهی با توپ پلاستیکی روی چمن جلوی دانشکده فوتبال بازی می‌کردیم. (دنباله این مصاحبه در شماره بعد)

فراخوان

از همه دانش‌آموختگان و اعضای پیشین هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف دعوت می‌کنیم که با مراجعه به سایت انجمن www.sharifuniversity.net در انجمن ثبت نام نمایند. سپس از جمله می‌توان دوستان گمشده را در میان نام‌های موجود یافت.

گردهمایی پایه گزاران شرکت ملی فولاد ایران

به ابتکار تعدادی از پایه‌گزاران شرکت ملی فولاد ایران که از دانشگاه صنعتی به آن شرکت رفته بودند یک گردهمایی از ۱ تا ۲ ماه مه در شهر دوسلدورف آلمان برگزار خواهد شد. جهت اطلاع بیشتر می‌توانید با آقای ثقفی تماس بگیرید. نشانی: kambis.saghafi@gmx.net

گردهمایی**فارغ التحصیلان دانشکده**

به دعوت انجمن فارغ‌التحصیلان د.ص.ش (داخل کشور) گردهمایی بزرگی در ۷ اسفند (۲۶ فوریه) با حضور جمع کثیری از فارغ التحصیلان و اساتید در سالن ورزش دانشگاه برگزار شد. در این گردهمایی چند سخنرانی از جمله درباره ترکیب تازه هیئت مدیره و فعالیت‌های انجمن صورت گرفت. شرکت کنندگان طی بازدید از غرفه هائی با فعالیت‌های کمیته های دانشکده‌های مختلف و طرح‌های بزرگ کشوری آشنا شدند. گردهمایی با صرف عصرانه در محیطی دوستانه و توزیع جوایزی میان شرکت کنندگان به پایان رسید.

آقای دکتر علی‌نقی مشایخی، دبیر کل جدید انجمن فارغ التحصیلان دانشگاه صنعتی شریف (داخل کشور) طی نامه ای خطاب به اعضا، که برای ما نیز ارسال داشته اند، به تغییرات مهمی که در اساسنامه و سازمان انجمن صورت گرفته اشاره کرده اند و همه اعضا را به شرکت فعال در کمک به امور انجمن فرا می‌خوانند. ما موفقیت دوستان انجمن داخل کشور را آرزومندیم. نشانی انجمن ایران: www.alumsharif.org

راهپیمایی در ارتفاعات تانوس

اعضای مقیم منطقه فرانکفورت در کشور آلمان قرار گذاشته‌اند که در آخرین یکشنبه هر ماه به طور جمعی در ارتفاعات تانوس در شمال فرانکفورت راهپیمایی کنند و ضمن استفاده از هوای مطبوع ساعاتی را با هم بگذرانند. دوستانی که مایل به شرکت در این راهپیمایی‌ها هستند می‌توانند با آقای محمد یزدانفر به نشانی زیر تماس بگیرند: yazdanfar2@aol.com

تشکیل شاخه انجمن در منطقه شمال کالیفرنیا

اعضای انجمن ساکن منطقه شمال کالیفرنیا در گرد همایی که در این ماه در شهر زیبای تیورون داشتند، شاخه انجمن در این منطقه را تشکیل دادند. پس از شاخه اروپا و شاخه شرق آمریکا، این سومین شاخه انجمن است. افراد زیر جهت هماهنگی امور انجمن انتخاب شدند: خانم فریبا آریا، آقای بهروز عطایی، آقای فرزاد فلاح، آقای جلیل کمالی و آقای آبتین کشاورزیان.